

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
Escola Salvador Sanromà

EL PATI DE L'ESCOLA

ESPAI D'OPORTUNITATS EDUCATIVES

ESCOLA SALVADOR SANROMÀ DE LLINARS DEL VALLÈS

escola
**Salvador
Sanromà**

ÍNDEX

<u>INTRODUCCIÓ</u>	3
<u>NORMATIVA</u>	3
<u>OBJECTIUS</u>	4
<u>ESPAI D'ESBARJO</u>	5
<u>EL JOC LLIURE</u>	6
<u>PARTICIPACIÓ COMUNITAT EDUCATIVA</u>	7
<u>ESPAIS DEL NOSTRE PATI</u>	7
<u>FUNCIONAMENT DEL NOSTRE PATI</u>	12
<u>VALORACIÓ DEL PROJECTE</u>	13

Introducció

El pati de l'escola és un espai pensat exclusivament pel joc i l'esbarjo dels infants, alhora que és un espai educatiu dintre del centre. Com espai educatiu es planteja el repte de millorar-lo igual que s'han modificat les metodologies d'aprenentatge, aportant a l'espai una mirada inclusiva, coeducadora i competencial.

El projecte surt, també, de la necessitat de treballar els conflictes i la coeducació, així com la perspectiva de gènere, en alguns llocs de pati. S'inicia un procés democràtic per dissenyar un entorn divers, coeducador i facilitador de la convivència a partir de les aportacions dels infants, en les assemblees d'aula i les juntes de delegats i delegades. Així, al llarg dels anys s'ha anat diversificant les propostes de joc, repensant els espais i incorporant diferent mobiliari de pati amb l'objectiu de construir un espai comú amable, on tot l'alumnat se'l senti seu, i per tant siguin responsables de la seva cura i manteniment. Es planteja el pati i l'estona d'esbarjo com un **espai d'oportunitats educatives**.

El pati de l'escola és un valor pel centre. Disposem d'un espai privilegiat, on els nostres infants passen moltes hores al llarg de la seva escolaritat. El nostre objectiu és oferir un espai ric i divers on poder desenvolupar la capacitat de jugar i conviure, que sigui escenari de festes i celebracions, i un entorn on aprendre en contacte amb la natura.

Infants feliços, Infants que aprenen!!

Normativa

DECRET 175/2022, de 27 de setembre de 2022, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica.

DECRET 119/2015, de 23 de juny de 2015, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària.

DECRET 119/2015, de 23 de juny de 2015, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària.

PEC: Projecte Educatiu de Centre.

NOFC: Normes d'Organització i Funcionament de Centre.

Projecte de Convivència de Centre

Objectius del projecte

El Projecte "El pati de l'escola: Espai d'oportunitats educatives", desenvolupa competències dels àmbits de la convivència i l'educació emocional: benestar emocional, sostenibilitat, perspectiva de gènere i valors democràtics; i de l'aprenentatge a través del joc: creativitat, imaginació, representació i simbolisme.

Els objectius rellevants d'aquest projecte són els següents:

- Aprendre a aprendre a través del joc per potenciar la imaginació, el simbolisme, el llenguatge i la cooperació.
- Iniciar els infants en la presa de decisions, potenciant els valors democràtics mitjançant les juntes de delegats i delegades.
- Millorar la convivència mitjançant un entorn més diversificat i amb referents de mediació que fan incidència en l'educació emocional.
- Potenciar l'equitat amb una àmplia oferta de jocs, coeducadora i inclusiva.

Des d'aquesta perspectiva, el temps de joc suposa un inestimable recurs que afavoreix el desenvolupament dels infants i pot esdevenir un aliat important en l'entorn escolar, amb una aportació interessant al desenvolupament respecte de competències claus transversals, com són:

- **CPSAA- Personal, social i d'aprendre a aprendre.** Habilitat de reflexionar sobre un mateix, per autoconeixença, acceptar-se i promoure un creixement personal constant, gestionar el temps i la informació eficaçment, col·laborar amb altres de manera constructiva, mantenir la resiliència i la complexitat, adaptar-se als canvis, aprendre a aprendre, contribuir al mateix benestar físic i emocional, conservar la

salut física i mental i ser capaç de portar una vida saludable i orientada al futur, expressar empatia i gestionar els conflictes en un context integrador i de suport.

- **CC- CIUTADANA.** Actuar com a ciutadans i ciutadanes responsables i participar plenament a la vida social i cívica. Comprensió dels conceptes i les estructures socials, econòmiques, jurídiques i polítiques, així com en el coneixement dels esdeveniments mundials i el compromís actiu amb la sostenibilitat i l'assoliment d'una ciutadania mundial. Inclou l'alfabetització cívica, l'adopció conscient dels valors propis d'una cultura democràtica basada en el respecte als drets humans i a les lleis que emmarquen la interacció social, incloent-hi la igualtat de gènere, la igualtat de tracte i la no discriminació.

Des d'aquest projecte desenvolupem també, els **vectors** que el Departament, amb el nou currículum marca que hem de focalitzar els esforços i estratègies com són el benestar emocional, la coeducació, la ciutadania democràtica, crítica i compromesa i amb consciència global, la universalitat de l'aprenentatge, la qualitat de l'educació lingüística i l'enfocament competencial.

Espai d'esbarjo

El pati és un espai pensat per al joc i l'esbarjo dels infants i, alhora, és un espai educatiu dintre del centre escolar. Ambdós factors converteixen el pati, doncs, en un espai privilegiat i amb moltes possibilitats.

El pati de l'escola té un triple paper:

- Espai ple de recursos per a l'aprenentatge.
- Festiu per a la celebració i la convivència
- Essencial per al desenvolupament de la capacitat de jugar i, per extensió, amb un immens potencial pel que fa als seus beneficis educatius.

Quant a la influència educativa, hem de tenir present la seva versatilitat, que possibilita la creació d'entorns naturals per al gaudi de la natura, l'aire lliure, i moltes activitats a més de

les esportives. El pati afavoreix no tan sols els moviments plens de vitalitat, sinó també un entorn tranquil, per poder llegir, pintar, mesurar, descobrir...

Però per destacar una activitat per sobre de totes, cal parar atenció al fet que el pati ens ofereix la possibilitat de gaudir de l'espai temporal, físic i simbòlic necessari per al desenvolupament del joc.

Cal destacar també que l'esbarjo es considera una activitat educativa integrada en l'horari lectiu dels alumnes.

El Joc Lliure

Per tal que existeixi realment un joc enriquidor cal crear les condicions tant pel que fa a l'espai i la particular disposició dels objectes, com pel que fa a l'actitud vital dels adults propers als infants.

- Potenciar el joc lliure significa facilitar estímuls per incentivar la creativitat, autonomia, defenses a la frustració, resolució positiva de conflictes, etc. Tot allò que facilita i necessita el joc. En definitiva, idear tècniques i recursos per desenvolupar la capacitat de jugar.
- El joc lliure no és sinònim de deixar fer ni d'inhibició de la tasca educativa. No es tracta de dirigir en tot moment les activitats dels infants al pati, sinó d'ampliar el ventall de possibilitats i anar deixant que aflori l'autonomia i iniciativa de l'alumnat en la tria i pràctica de les activitats al pati. Cal entendre que aquest és un procés que s'aprèn i que les primeres fases signifiquen acompanyament i maximització de l'oferta.
- A partir de l'observació del que passa al pati i del que succeeix quan els infants s'agrupen de manera mixta, quan es modifiquen petits recursos, etc., es poden treure les pautes per reflexionar sobre la intervenció i dotació d'aquesta amb intencionalitat educativa,
- Incidir en les desigualtats de sexe, l'origen sociocultural, la pobresa de repertori lúdic, l'esperit creatiu, etc.

Participació de la comunitat educativa

La implicació de la comunitat educativa passa per la seva participació activa en la reflexió i debat sobre l'observació i anàlisi del mateix pati, el paper del joc en l'educació infantil i primària, la definició de la missió del pati, la identificació de tècniques i recursos per incentivar la capacitat de jugar, el vincle i lligam entre joc, pati, convivència, coeducació i currículum, etc.

Una de les reflexions d'aquest debat serà la sensibilització necessària del professorat i de tot el personal educatiu de l'escola (monitors/es de menjador i d'extraescolars) en metodologies lúdiques d'educació a través del joc. Aquestes metodologies els permeten educar la mirada en l'observació del joc espontani dels infants, identificar tècniques i recursos desenvolupadors de la capacitat de jugar, així com la integració dels espais exteriors com a recurs d'aprenentatge.

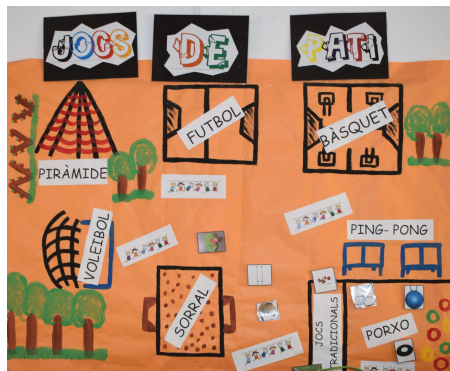
Mares i pares no poden quedar al marge d'aquest debat, ja que caldrà la seva complicitat per aconseguir una valoració positiva del pati com a espai d'oci educatiu i aprenentatge. La vivència que el temps de lleure no és un temps perdut, la distinció entre seguretat i risc zero, la visualització de les oportunitats educatives que brinda el pati, etc., són aspectes clau en què incidir.

També caldrà incentivar els processos crítics i creatius de l'alumnat, per tal que la seva participació en aquest procés de transformació sigui realment enriquidora. Imaginar nous espais, noves possibilitats de joc, l'ús no convencional dels objectes, etc., requereix un treball d'obertura creativa necessari i apassionant.

Espais del nostre pati

Pati de Primària

S'han dissenyat diferents espais amb l'objectiu de diversificar les opcions de joc garantint la coeducació, la inclusió i la perspectiva de gènere.

A més s'han col·locat taules per diferents zones del pati, especialment al costat de l'hort per potenciar el treball a l'aire lliure en estones lectives.

Porxo: A l'espai del porxo s'ha dissenyat un entorn amb diferents tipus de jocs: la fireta, els jocs de taula i els jocs tradicionals

Sorral: Per potenciar el joc simbòlic s'ha dissenyat un sorral al pati de primària amb material específic

Aranya / Piràmide: per potenciar la coordinació i l'habilitat motriu dels infants disposem de l'espai de l'aranya.

Tennis Taula: disposem de dues taules de tennis taula i del material necessari per treballar aquest esport.

Voleibol i Bàdminton: amb l'objectiu de diversificar l'oferta de jocs esportius oferim dos camps un per cada esport.

Bàsquet: La pista es divideix en dues zones per facilitar el joc d'aquest esport, partint sempre de la coeducació i la perspectiva de gènere.

Futbol: l'espai del futbol té un enfocament coeducador i no competitiu on els docents treballen amb els infants els valors de l'empatia i la inclusió, potenciant la igualtat d'oportunitats i el benestar emocional.

Pati d'Infantil

S'ha dissenyat un entorn on es potencia el joc simbòlic, la descoberta d'un mateix i la descoberta de l'entorn amb diferents zones o espais. S'ofereix múltiple material per enriquir el joc lliure.

Funcionament del nostre pati

A primària tenim un pati molt gran i bonic, amb diferents espais de joc. Els espais de jocs en equip tenen un reglament de joc específic.

Biblioteca: cal estar en silenci per respectar els nens i nenes que estan llegint. Els ordinadors tenen torn d'ús, que cal respectar. Els alumnes de 6è poden utilitzar els ordinadors sempre que vulguin i només per a fer treballs de classe.

Pista bàsquet: cal respectar l'espai del joc, no interrompre ni passar-hi pel mig per no destorbar el joc dels companys com no ens agrada que ens destorbin el nostre. Si algun alumne destorba repetidament en aquest espai de joc el/la mestra vigilant el farà seure uns minuts a les grades per a reflexionar. Tenim pilotes de bàsquet que són les que hem d'utilitzar. No es poden fer servir pilotes d'altre tipus. Quan acaba el pati cal retornar-la allà on l'hem trobada.

Camp futbol: cal respectar l'espai del joc, no interrompre ni passar-hi pel mig per no destorbar el joc dels companys com no ens agrada que ens destorbin el nostre. Si algun alumne destorba repetidament en aquest espai de joc el/la mestra vigilant el farà seure uns minuts per a reflexionar. També cal cuidar el terreny, i no fer-hi forats que després poden provocar algun entrebanc i fins i tot esquinç/trencament.

Voleibol: cal respectar l'espai del joc, no interrompre ni passar-hi pel mig per no destorbar el joc dels companys com no ens agrada que ens destorbin el nostre. Si algun alumne destorba repetidament en aquest espai de joc el/la mestra vigilant el farà seure uns minuts per a reflexionar.

Aranya: no es pot moure l'aranya intencionadament per espantar altres alumnes. Tampoc ens podem llençar a terra des de dalt de tot. Quan algun alumne actuï d'aquesta manera haurà de sortir del joc, i estarà la resta del pati sense poder jugar-hi.

Ping-pong: és important no donar cops a les taules de ping-pong, per no fer-les, ni trencar les pales. Si algun alumne trenca una pilota expressament haurà de comprar-ne una altra.

Taules de pícnic: no es pot guixar a les taules, ni posar-s'hi dret. És important que les cuidem entre tots. L'alumne que les faci malbé haurà de fer treballs de reparació i/o neteja.

Hort: no es pot trepitjar l'hort. Els alumnes de 3r, que en són els encarregats, hi treballen de valent i cal respectar la seva feina tant com a tots ens agrada que ens respectin la nostra. Els alumnes que no facin cas a aquesta norma hauran de quedar-se sense pati l'endemà.

Jardinets: no es pot jugar als jardinets del pati, ja que els hem de cuidar entre tots. Quan veieu un alumne que està enmig de les plantes aviseu-lo que en surti immediatament.

Joguines: Cal que tinguem cura de les joguines, i que les recollim i endrecem en acabar el pati.

Jocs de taula: Hem d'apuntar el joc de taula que hem utilitzat, o el que volem fer servir un altre dia en la gaella corresponent. Els/les alumnes de 5è en fan el seguiment.

Valoració del projecte

La millora respecte a la convivència a l'estona d'esbarjo és molt significativa amb l'aplicació del projecte:

- el fet del procés democràtic en l'elecció de material i jocs ha creat una responsabilitat en la cura i manteniment per part de l'alumnat,
- el treball de coeducació mitjançant els jocs de pati ha fet que hi hagi més respecte i una millora en la perspectiva de gènere,
- la diversificació de jocs: lectura, equilibri, jocs tradicionals, jocs de taula, ha permès una equitat i la inclusió de tots els infants.